

iYi
PARTİ

iYi
PARTİ

İyi Parti iktidarında hiçbir çocuk sınıfa karnı aç girmeyecek, tüm çocuklarımız sağlıklı ve ücretsiz olarak beslenme hakkına sahip olacak.

Meral AKŞENER

İyi Parti Genel Başkanı

RÜZGÂRGÜLÜ Projesi nedir?

Okullarda ücretsiz yemek hizmetidir. Birçok ülkede farklı derecelerde uygulanan, kapsamlı ve çok yönlü bir kalkınma programının, İyi Parti tarafından, Türkiye için geliştirilmiş versiyonudur. Amaç; her çocuğa, en az bir öğün olmak üzere okullarda ücretsiz yemek hizmeti sunulmasıdır.

Birleşmiş Milletler okul çağındaki çocuklara ücretsiz yemek verilmesinin toplumsal faydalarını 4 ana başlıkta toplamıştır:

- Sağlık
- Eğitim
- İstihdam ve Yerel Ekonomi
- Yoksulluk ve Gelir Eşitsizliği

Ülkemizde bir kapsamlı şekilde uygulanacak bu program ile birlikte; çocukların eğitim kalitesinin artması, daha sağlıklı olmaları, yoksulluğun azalması ve istihdamın artması öngörülmektedir.

Çocuklarımızın sağlıklı bir hayat yaşayabilmelerini sağlamak devletin asli görevidir.

Yetersiz beslenme, ülkemizde milyonlarca çocuğun sağlığını, zihinsel ve sosyal gelişimini tehdit ediyor. Hâlbuki beslenme bir istek değil, temel bir varoluş ihtiyacı... Çocuklarımızın sağlıklı bir hayat yaşayabilmelerini sağlamak devletin asli görevidir. Çünkü beslenme; çocukların sağlığının, başarısının ve mutluluğunun ön şartıdır. Yeterli beslenme çocuklarımızı ve aileleri etkilediği kadar ülkemizin geleceğini de etkiliyor. Çocukların özellikle küçük yaşlarda öğün atlaması, sağlıksız beslenmesi, yeterli besin alamaması ilerleyen yıllarda hem zihinsel hem bedensel gelişimlerini etkiliyor. Bu nedenle İYİ Parti iktidarında; hiçbir çocuk sınıfına karnı aç girmeyecek, tüm çocuklarımız sağlıklı ve ücretsiz beslenme hakkına sahip olacaktır. Ülkemizde 2020 yılı itibarıyla okul öncesi eğitime kayıtlı 1,6 milyon, ilkokula kayıtlı 5,2 milyon, ortaokula kayıtlı 5,7 milyon ve liseye kayıtlı 5,6 milyon çocuk bulunuyor. Yani Türkiye’de 3-18 yaş arası toplam 18,2 milyon çocuk eğitim görüyor. Ne yazık ki TÜİK verilerine göre her üç çocuktan biri yoksul çocuk statüsündedir. Yoksul çocuklar ve aileler kaliteli besine erişimde sıkıntı yaşıyorlar, günü geçirmek amacıyla en ucuz yemek seçeneklerine yöneliyorlar. Üstelik ekonomimizin giderek kötüleşmesiyle ucuz beslenme seçenekleri bile enflasyona yenik düştü. Bu da tüm ailelerin gıda masraflarının giderek artmasına yol açtı. “Dicle’nin kenarında kurdun kaptığı bir koyun bile benim mesuliyetim altındadır.” diyenler, maalesef bugün; ülkemizdeki milyonlarca yoksul çocuğun mesuliyetini unuttular, onları yoksulluğa mahkûm ettiler.

Çocuklarımız yalnızca yoksul değil aynı zamanda mutsuz. Raporlar Türkiye’de çocukların yalnızca %53’ünün hayatlarından memnun olduğunu gösteriyor. Oyun oynaması, arkadaş edinmesi, gezmesi, koşması, eğlenmesi gereken çocuklarımız daha hayatlarının başında mutsuzlukla mücadele etmeye başlıyorlar. Çocuklarımız tüm bu adaletsizliklerin, eşitsizliklerin farkında. Üstelik daha çocuk yaşlarında bile bu düzenin değişmesini istiyorlar. Ankara, İzmir ve İstanbul’da düşük ve orta gelirli ailelere mensup çocuklarla yapılan araştırmalara göre Türkiye’de çocukların değiştirmeyi en çok istedikleri şey adaletsizlik ve eşitsizlik. Ahmet Hamdi Tanpınar’ın 1950’lerde söylediği; “Türkiye evlatlarına kendisinden başka bir şeyle meşgul olma imkânını vermiyor.” sözü, maalesef bugün de geçerliliğini koruyor. Hâlbuki Türkiye’de çocuklar ne yoksulluğu ne de mutsuzluğu hak ediyor. Peki çocuklarımız ve geleceğimiz için yoksulluk, mutsuzluk, adaletsizlik ve eşitsizlik kaçınılmaz bir sonuç mudur? İYİ Parti’nin bu soruya tek bir cevabı var; Hayır! Türkiye’de yaşayan hiçbir çocuk sağlığını, açlığı, yoksulluğu, adaletsizliği düşünmek zorunda kalmamalıdır.

İşte tam da bu adaletsizliği ve eşitsizliği azaltmak adına **İYİ Parti Rüzgârgülü Projesi'ni** önermektedir. Farklı eğitim seviyelerinde devlet okullarına kayıtlı 15,1 milyon çocuğa sunulacak olan **Rüzgârgülü Projesi;**

Çocuklarımızın yeterli beslenmesini sağlayarak fiziksel ve zihinsel gelişimlerini artıracak	<p>Türkiye PISA sıralamalarında:</p> <ul style="list-style-type: none">● Matematikte 35. sıradan 17. sıraya● Dil Bilgisinde 33. sıradan 7. sıraya● Fen Bilgisinde 33. sıradan 7. sıraya yükselecektir.
Okullaşmayı artıracak	<p>Türkiye genelinde:</p> <ul style="list-style-type: none">● Okul öncesi eğitime 230 bin● İlkokula 41 bin● Ortaokula 21 bin● Liseye 73 bin çocuk kaydolacaktır.
Çocukların sağlıklı besinlere erişimi ile yaşadıkları hastalıkları azaltacak	<ul style="list-style-type: none">● Okul öncesinde 120 ila 235 bin● Okul çağında ise 970 bin ila 1,9 milyon arası çocuk hastalıklara yakalanmayacaktır.

İstihdama ve yerel ekonomiye katkıda bulunacak	<ul style="list-style-type: none">● Rüzgârgülü Projesi + Zorunlu Okul Öncesi Eğitim ile 720 bin yeni istihdam yaratılacaktır,● Yalnızca Rüzgârgülü Projesi ile 303 bin yeni istihdam yaratılacaktır
Bölgeler arası eşitsizlikleri giderecek	<ul style="list-style-type: none">● Başta güneydoğu bölgeleri olmak üzere yoksulluk oranı tüm bölgelerde azalacaktır. Örneğin Şanlıurfa-Diyarbakır bölgesinde yoksulluk oranı %16,8'den %11,7'ye düşecektir.
Yoksulluğu ciddi oranda düşürecek.	<ul style="list-style-type: none">● Türkiye genelinde yoksulluk %1,6 oranında azalacak,● 1,6 milyon insan ise yoksulluktan kurtulacaktır.

Üstelik tüm devlet okullarında ücretsiz kahvaltı ve/veya öğle yemeği sunulmasının maliyeti; Türkiye'nin altından kalkamayacağı, ekonomisini dar boğaza düşürecek bir maliyet değil. 2020 yılı bütçesinde sosyal yardımlara ayrılan para **70 milyar TL** olarak gözüküyor. **15 milyon çocuğun** sınıfa aç girmemesini sağlayacak, sağlığını düzeltecek, yoksulluğunu azaltacak olan Rüzgârgülü Projesi'nin ise yıllık gideri bu miktarın sadece üçte biri kadar.

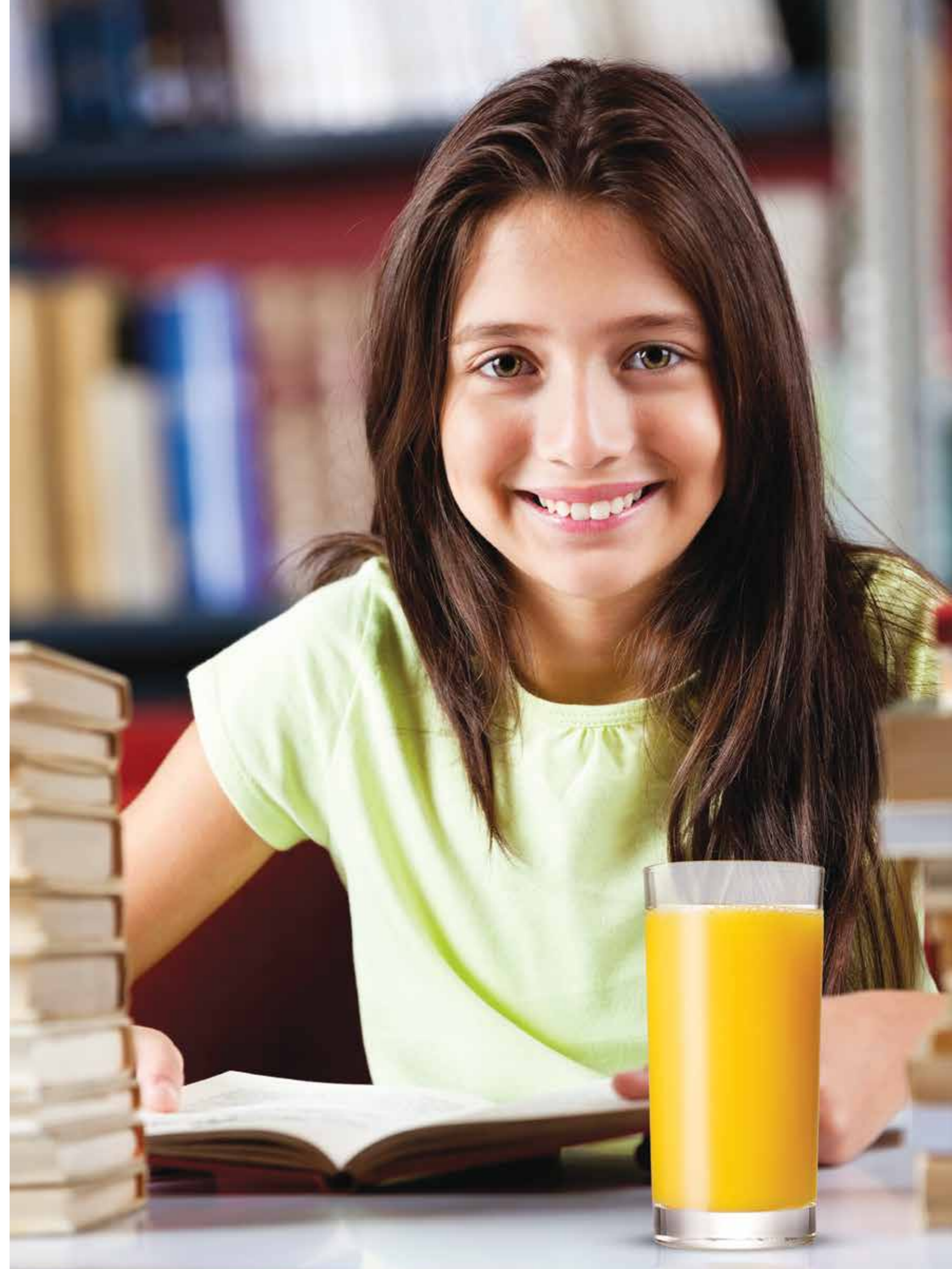
15 milyon çocuğa, yıl boyunca ücretsiz öğle yemeği maliyeti: 17,4 milyar TL,
15 milyon çocuğa, yıl boyunca ücretsiz öğle yemeği + kahvaltı maliyeti: 26,2 milyar TL'dir.

Yani ülkemiz sosyal yardımlara ayırdığı miktarın üçte biriyle tam 15 milyon çocuğa okul dönemi boyunca her gün ücretsiz öğle yemeği sunma gücüne sahip. Yeter ki bunu uygulayacak bir irade olsun.

Yeterli beslenmesini güvence altına aldığımız bir nesil ile bilimsel temeller üzerine inşa edilen; çağdaş, demokratik ve katılımcı bir eğitimi hayata geçirebiliriz. Siyasetin ve yandaş yetiştirme çabasının değil, bilimin ve liyakatin hâkim olduğu bir eğitim ile çocuklarımızı geleceğe hazırlayabiliriz. Her bir çocuğun mutluluğu ve ülkemizin refahı için, sürdürülebilir bir gelecek için, 21. yüzyılın gençleri için, yeni kuşakların yeni ihtiyaçları için;

- ➔ Okuma, yazma ve matematiksel düşünme becerileriyle bilimsel düşünme yetisine sahip
- ➔ Demokratik bir toplum olmanın ön koşulu olarak diğer insanlarla bir arada yaşama ve birlikte çalışma becerileri gelişmiş
- ➔ Yüksek bir etik ve estetik anlayışa sahip
- ➔ Temel hak ve özgürlüklerini bilen, kullanan, herkesin hak ve özgürlüklerine saygı duyup adaletsizliklere karşı mücadele eden
- ➔ Millî ve evrensel insani değerleri özümsemiş
- ➔ Vicdanlı ve ahlaklı
- ➔ İtaat eden değil; eleştirel düşünebilen, sorgulayan ve araştıran
- ➔ Yenilik ve teknoloji becerileri gelişmiş
- ➔ Teknolojiyi iyi kullandığı kadar aynı zamanda geliştirebilen ve üreten,
- ➔ Toplumsal sorunlar ve çevre sorunları için yeni, sürdürülebilir, teknolojik çözümler üretmeye yönelen
- ➔ Dünyadaki çağdaşlarıyla sporda, sanatta, bilimde ve teknolojide rekabet eden bir gençlik yetiştirmek İYİ Parti'nin en büyük hedefidir.

Etkili bir öğrenmenin, fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimin ön koşulu yeterli beslenmedir. Her çocuğun yeterli beslenmesini temin etmekle birlikte hayata hazırlayan, öğrenme becerisini geliştiren, bireysel ve toplumsal refaha artı değer katabilen bir nesil yetiştirmek; ancak bilimin ve aklın ışığında mümkündür. İYİ Parti iktidarında; akşamdan sabaha değişmeyen sürdürülebilir bir eğitim politikası tek amacımız olacaktır.

SAĞLIK

SAĞLIK

Rüzgârgülü Projesi, en çok sağlık alanında katkı sağlayacak. Bugün yetersiz beslenme kadar aşırı beslenme veya sağlıksız beslenmenin de çocuklarımızın sağlığı üzerinde ciddi etkileri var. Örneğin Türk Böbrek Vakfı'nın yaptığı araştırmalar; ülkemizde 1,8 milyon çocuğun obezite problemi yaşadığını ve bu oranın her yıl %8 arttığını gösteriyor. Çocuklarımız ailelerinin ekonomik durumlarının kötü olması ve başka yiyecek seçeneklerinin kısıtlı olması sebebiyle okullarda satılan sağlıksız yiyecekleri tüketiyor. Çocuklarımızın sağlıklı besinleri tüketmesi için bugüne kadar asitli içeceklerin yasaklanması ve Okul Logolu ürünler gibi iyi niyetli girişimler yapılsa bile bunlar verimli biçimde uygulanamıyor. Rüzgârgülü Projesi ise çocuklarımızın sağlığını ciddi anlamda iyileştirecek bir uygulamadır.

Mevcut Durum: Türkiye'de okul öncesi çağda ve okul çağındaki çocukların en çok geçirdiği hastalıkların başında; üst solunum yolu enfeksiyonları, ishal, alt solunum yolu enfeksiyonları, obezite ve ağız-diş sağlığı problemleri geliyor.

Rüzgârgülü Projesi Sonrası Durum: Yapılan çalışmalar ücretsiz yemeğe dayalı sağlıklı beslenme sonrasında bu hastalıklara yakalanan çocuk sayısında %10-%20 arasında bir azalmanın olduğunu gösteriyor.

Yani Rüzgârgülü Projesi ile ülkemizde;

Okul öncesi çağda 235 bin,

Okul çağında ise 1,9 milyon çocuk yukarıda bahsedilen hastalıklara yakalanmayacak.

Dünyada Okullarda Ücretsiz Yemek Programı Örnekleri (Sağlık):

- Dünyada yapılan çalışmalar iyi tasarlanmış ücretsiz yemek programlarının çocukların; beslenme kalitesini artırdığını, obeziteyi azalttığını ve öğrenme yeteneklerini artırdığını gösteriyor.
- Okul yemeklerine, mikro besin dediğimiz eklemeler yapıldığı takdirde (örneğin yemeğin yanında bir adet portakal verilmesi gibi) çocuklarda anemi ihtimalinin azaldığı; demir, A vitamini, iyot ve folk asit miktarlarının arttığı görülmüştür.
- Dünyadaki en büyük okulda beslenme programı olan Hindistan'daki Gün Arası Öğün Programı çocuklarda günlük kalori açığını %30, günlük demir açığını ise %10 oranında azaltmıştır.
- İsveç'in 1946 yılından beri uyguladığı okullarda ücretsiz öğle yemeği programından yararlanan çocukların boylarının programdan yararlanmayanlara göre oldukça uzun olduğu görülmüştür.

	Hastalık	Etki=%20	Etki=%10
Okul Öncesi Çağı	Kansızlık (Anemi)	18,487	9,244
	Üst Solunum Yolu Enfeksiyonu	96,204	48,102
	İshal	77,005	38,503
	Ağız ve Diş Sağlığı	17,119	8,560
	Alt Solunum Yolu Enfeksiyonu	25,385	12,693
Okul Çağı	Kansızlık (Anemi)	392,553	196,277
	Üst Solunum Yolu Enfeksiyonu	45,826	22,913
	İshal	179,481	89,741
	Ağız ve Diş Sağlığı	508,155	254,078
	Alt Solunum Yolu Enfeksiyonu	814,263	407,131

EĞİTİM

EĞİTİM

Mevcut Durum: Türkiye’de zorunlu eğitim sayesinde ilkokul, ortaokul ve liselerde okullaşma oranları oldukça yüksek. Ancak okul öncesi eğitimin zorunlu olmaması sebebiyle okul öncesinde okullaşma oranı yalnızca **%41** civarında kalıyor. Başta yoksul aileler olmak üzere veliler, çocuklarının gıdaya okulda ücretsiz erişeceğini bildikleri durumlarda çocuklarını okula göndermeyi tercih ediyor. Yani çocuklara okulda ücretsiz yemek verilmesiyle, aileler de bir ek maliyetten kurtulacak ve bu da okullaşma oranlarına yansıtacaktır.

Rüzgârgülü Projesi Sonrası Durum: Yapılan çalışmalar okullarda ücretsiz yemek programlarının başlamasıyla birlikte okula gitmeyen **her 10 çocuktan 1 tanesinin** okula kaydolacağını gösteriyor.

Bu durumda Türkiye’de;

Okul öncesinde **230 bin**
İlkokulda **41 bin**
Ortaokulda **21 bin**
Lisede **73 bin**’den fazla
öğrenci okulla kaydolacaktır.

Okullaşma Oranları	Okul Öncesi	41.80 %	→	47.62 %
	İlkokul	93.62 %	→	94.26 %
	Ortaokul	95.90 %	→	96.31 %
	Ortaöğretim	85.01 %	→	86.51 %

Görüldüğü gibi en yüksek etki; çocuklarımızın hem sonraki eğitim hayatında hem de profesyonel kariyerinde oldukça önemli bir yere sahip olan okul öncesi eğitimde gerçekleşiyor. Okul öncesi eğitim alan çocuklar, yapılan sınavlarda daha başarılı bir grafik çiziyor. Örneğin 100 kişinin katıldığı bir sınavda okul öncesi eğitim almayan çocuklar ortalama 50. sırada yer alırken; okul öncesi eğitim alan çocuklarda bu oran 34’e yükseliyor. Yüksek kaliteli okul öncesi eğitim, başta dezavantajlı çocukları olumlu anlamda etkiliyor. Bu açıdan gelir adaletsizliğini ve yoksulluğu azaltan bir yapısı da bulunuyor.

Rüzgârgülü Projesi yalnızca okullaşma oranını artırmakla kalmayacak, öğrencilerin mevcut başarılarını da artıracaktır. Yapılan çalışmalar okullarda ücretsiz yemek sunmasının öğrencilerin eğitim kalitesini artırdığını; matematikte %10, dil bilgisinde %9 ve fen bilgisinde %9 oranında daha başarılı olduğunu gösteriyor.

Rüzgârgülü Projesi sonrasında Türkiye PISA skorlarında;

- **Matematikte 35. sıradan 17. sıraya**
- **Dil Bilgisinde 33. sıradan 7. sıraya**
- **Fen Bilgisinde ise 33. sıradan 7. sıraya yükselecektir.**

Dünyada Başarılı Okullarda Ücretsiz Yemek Programı Örnekleri (Eğitim):

- OYP programları öğrencilerin okula kaydını ve okula devam sürelerini **%9 oranında** artırmıştır.
- Bangladeş’te OYP programlarının uygulanması ile okul kayıtları **%14 artmış**, okuldan ayrılma oranları ise **%7,5 azalmıştır.**
- Madagaskar’da okullaşma oranı, OYP hizmetinin sunulduğu **iki yıl içerisinde %88’den %98’e** çıkmıştır.
- 52 ülkede yapılan bir çalışmaya göre OYP hizmeti; hem çocukların sağlığını hem okullaşma oranını hem de öğrenme becerilerini olumlu etkilediği için en etkili müdahale yöntemlerinden birini oluşturuyor.

İSTİHDAM ve
YEREL EKONOMİ

İSTİHDAM ve YEREL EKONOMİ

Mevcut Durum: Rüzgârgülü Projesi yalnızca öğrencilerin sağlıklarını, eğitim başarılarını geliştirmekle kalmayacak; istihdamı artıracak ve yerel ekonomiye de katkıda bulunacak. Türkiye’de başta kadın işsizliği olmak üzere işsizlik ciddi bir sorun. Son verilere göre ülkemizde **kadın istihdamı %26,3 oranında, erkek istihdamı ise %59,8 oranında. Rüzgârgülü Projesi** ile toplam istihdam oranlarında da artış yaşanacak. Eğer okul öncesi eğitim zorunlu olursa ve **Rüzgârgülü Projesi** bu bağlamda sunulursa istihdam oranlarında da kritik bir artış görülmesi mümkündür

Rüzgârgülü Projesi Sonrası Durum:

➔ Rüzgârgülü Projesi + Okul Öncesi Eğitimin Zorunlu Olması Durumunda;

Türkiye’de okul öncesi eğitim ve bakım hizmetleri sektörüne yapılan harcamaların OECD ortalamasına çıkması durumunda yaklaşık **720 bin yeni iş** yaratılacaktır. Bu işlerin **%73’ünde kadınların istihdam edilmesi** ile görece **yoksulluğun %1,5 oranında**, kadın işsizliğinin ise üçte bir oranında azalması mümkün olacaktır.

Üstelik bu sayılar sadece doğrudan etkiyi gösteriyor. Hâlbuki Türkiye’de kadınların önemli bir kısmı çocuğunu bırakacak kreş bulamadığı işe gidemiyor. Evrensel kreş ve **Rüzgârgülü Projesi’nin** uygulanmasıyla kadınlar işe ayıracak zaman bulacak ve kadın istihdamı önemli ölçüde artacaktır.

➔ Yalnızca Rüzgârgülü Projesi Uygulandığında;

Okullarda ücretsiz yemek programının uygulandığı ülkelere baktığımız zaman; her 50 çocuğun beslenmesi için 1 kişinin istihdam edilmesi gerekiyor. Ücretsiz yemek programları çoğunlukla sosyal boyutu da olan bir kalkınma programı olarak tasarlandığı için bu programlarda genelde bir kadın istihdam kotası da uygulanıyor. Bu veriler düşünüldüğünde **Rüzgârgülü Projesi’nin** sunulmasıyla **303 bin adet ek istihdam** yaratılacaktır. Bu işlerin %78’inde kadınların çalışacağı düşünüldüğünde ise **kadınlar için yeni 236.962 ek istihdam** söz konusu olacaktır. Bu da Türkiye’de %26,3 olan kadın istihdam oranının %27,05’e yükselmesi demektir. **Yani işsiz olan her 100 kadından 1’i iş sahibi olacaktır.**

Rüzgârgülü Projesi, istihdamın yanı sıra **yerel üreticilere ve ekonomiye** de katkıda bulunacaktır. Okullarda verilecek olan ücretsiz yemeklerin hammaddeleri yerel kooperatiflerden ve yerel üreticilerden satın alınacaktır. Bu hem bölgedeki yerel ürünlerin tanıtılmasını hem üreticilerin ek gelir sağlamasını hem de çocuklara sağlıklı besinlerin sunulmasını sağlayacaktır.

Dünyada Başarılı Okullarda Ücretsiz Yemek Programı Örnekleri (İstihdam ve Yerel Ekonomi):

- ➔ Nijerya’da gerekli gıda alımlarının başta küçük çaplı kadın üreticiler olmak üzere yerel üreticilerden alınması **95 bin kadının** istihdam edilmesini sağlamıştır.
- ➔ Brezilya’da gerekli gıda alımlarının **%30’u** yerel küçük işletmelerden alınmıştır.
- ➔ Gana’da gıda alımlarının yerel üreticilerden yapılması ülke genelinde tarım alanındaki satışlarda ve tarıma bağlı hanelerin gelirlerinde **%33 oranında bir artış sağlamıştır.**

GELİR EŞİTSİZLİĞİ ve YOKSULLUK

Ülkemizde aileler artan gelir eşitsizliği ve yoksulluk altında çocuklarını okutmaya çalışıyor. Hükûmetin herhangi etkili bir önlem almadığı; kâğıt parası, kayıt parası, yakıt parası gibi sözde bağışlar velilerden zorunlu olarak toplanıyor ve bu istekleri karşılayamayan aileler çocuklarının kötü sınıflara konulmasıyla tehdit ediliyor. Her üç çocuktan birinin yoksul olduğu bir ülkede, bu çarpık sistem ile âdetâ;

“Paranız yoksa eğitiminiz de kötü olur.” denilmek isteniyor.

Çocuklarımız okula gitmeye başladıktan sonra karınlarını doyurmak istediklerinde kantinlerdeki artan fiyatlar ile karşı karşıya kalıyor. Örneğin 2021 kantin fiyat listelerine göre; bir çocuk kahvaltıda yalnızca simit ve ayran, öğle yemeğinde de ekmek arası tavuk döner ve ayran tüketirse cebinden yaklaşık günlük **25 TL** para çıkıyor. Olur da bu öğrenci öğle yemeğinde tabldot yemek yerse bu miktar günlük yaklaşık **35 TL** oluyor. Eğer öğrenciler gün içinde çay veya su içmek, meyve yemek içmek isterse; bir ailenin çocuğuna günlük en az **40 TL** ayırması gerekiyor. Üstelik bu senaryoda hem çocuklarımız sağlıksız beslenecek hem de aileleri çok ciddi maddi sıkıntı çekecektir. Bugün geldiğimiz noktada iktidarın başarısız politikaları çocuklarımızı sağlıksız beslenmeye mecbur bırakmakta, aileleri de artan fiyatlar ile yoksulluğa itmektedir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı hiç kimse ciddi paralar harcıyıp sağlıksız gıda tüketmek zorunda değildir.

Mevcut Durum: Okullarda ücretsiz yemek programları, yoksulluk ve gelir eşitsizliği ile mücadelede kullanılan çok boyutlu bir kalkınma programıdır. Türkiye’de maalesef **her 3 çocuktan 1’i** yani tam **6 milyon çocuk yoksuldur**. Bu tablonun yıllardan beri hiç değişmemesi ise ülkemizin çocuk yoksulluğunu azaltmak konusunda ne kadar başarısız olduğunun göstergesidir.

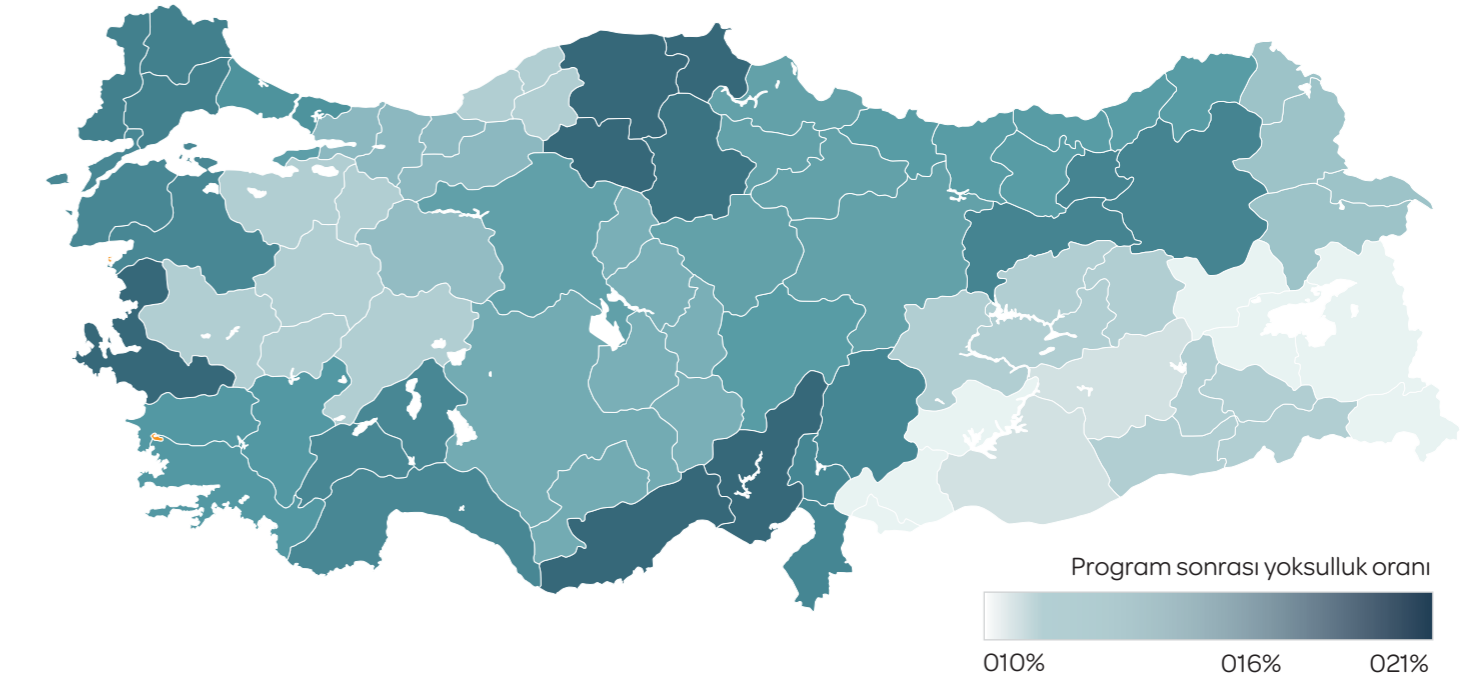
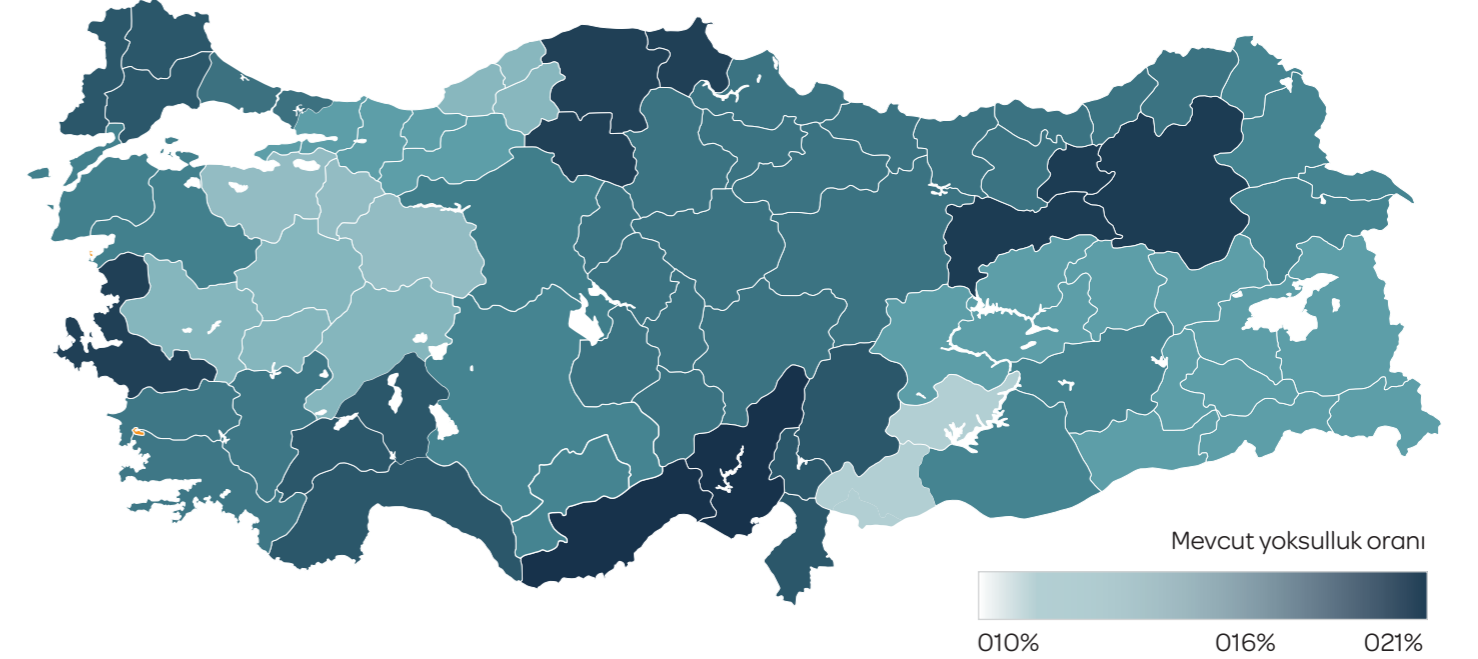
Son verilere göre ülkemizdeki yoksulluk oranı **%21,3** olarak hesaplanıyor. Gelir eşitsizliğini ölçen **Gini katsayısı ise 0.395**.

Rüzgârgülü Projesi Uygulandığında:

- **1,6 milyon insan yoksulluktan kurtulacak**
- **Gelir Eşitsizliği ise %1,6 oranında azalacaktır.**

Rüzgârgülü Projesi’nden daha yoğun biçimde faydalanacak olan Şanlıurfa, Diyarbakır, Van, Muş gibi bölgeler ise yoksulluğun etkilerinin en fazla azalacağı bölgeler olacaktır. Bu durum Türkiye’de mevcut bölgeler arası eşitsizliğin azaltılmasına da büyük katkıda bulunacaktır. **Rüzgârgülü Projesi** yalnızca aileler üzerinde değil, programdan faydalanan çocukların gelecekteki gelirleri üzerinde de etkisi olan bir programdır.

İsveç’te yapılan bir araştırmaya göre ücretsiz okul yemeklerinden faydalanan çocukların hayat boyu gelirleri, programdan faydalanmayan çocuklara kıyasla **%3** daha fazla olmaktadır. Bu oran yoksul çocuklarda **%6’ya** kadar çıkmaktadır. Yani dezavantajlı aileden gelen bir çocuk, okulda ücretsiz yemeğe erişemediği takdirde hayatının ilerleyen bölümlerinde yaşlılarına göre daha az gelir elde edecekken, ücretsiz yemeğin sunduğu ekonomi ve sağlık avantajları, çocuğun **%6** daha fazla gelir elde etmesine katkıda bulunacaktır.

PROGRAMIN MALİYETİ ve UYGULAMA BİÇİMİ

Rüzgârgülü Projesi uygulandığı takdirde;

- ➔ 15,1 milyon çocuğa, yıl boyunca ücretsiz öğle yemeği maliyeti: 17,4 milyar TL
- ➔ 15,1 milyon çocuğa, yıl boyunca ücretsiz öğle yemeği + kahvaltı maliyeti: 26,2 milyar TL olarak hesaplanmıştır.

Bu miktar, iktidara yakın şirketlerin silinen vergi borçlarının miktarı düşünüldüğünde, 15 milyon çocuğun her gün karnının doyması yüksek bir maliyet değildir.

Rüzgârgülü Projesi Yarı Merkezi – İç Kaynak Kullanımlı Model kapsamında uygulanacak. Bu model doğrultusunda Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ana yürütücüler olarak görev alacak. İl, ilçe, belde ve köylerde ise bu bakanlıkların taşra teşkilatları ile valilikler ve belediyeler uygulayıcı kuruluş olarak yer alacak. Millî Eğitim Bakanlığı ve İl Millî Eğitim Müdürlükleri programın ana idarecisi olarak programın planlanması, esaslarının belirlenmesi ve uygulamanın denetlenmesi konusunda yetkili olacak; Sağlık Bakanlığı ve İl Sağlık Müdürlükleri her yaş grubuna özel çocuklara uygun menülerin uygunluğunu değerlendirecek ve denetleyecektir.

Ülkemizde bölgeler arası olduğu kadar aynı bölgedeki iller arasında da çocukların sağlıklı gelişiminde farklılıklar görülüyor. Örneğin Manisa'daki bir çocuk ile Kars'taki bir çocuk aynı yaş grubunda olmasına rağmen farklı beslenme alışkanlıkları nedeniyle farklı gelişim gösteriyor. Bu açıdan Sağlık Bakanlığı'nın bir diğer önemli rolü de bölgeler ve iller arası bu tip büyüme farklılıklarını tespit edip menüleri o programa göre hazırlamak olacaktır.

İlgili bakanlıkların taşra teşkilatları ve belediye temsilcilerinden oluşan **Rüzgârgülü Proje Kurulları**, programın asli uygulayıcıları olacaktır. Ham madde tedariki, programda görev alacak kişilerin istihdamı, yerel tarım kooperatifleri ve üreticilerle koordinasyonun sağlanması, yemeklerin hazırlanması, okullara dağıtılması konusundaki yetki ve sorumluluklar bu kurula ait olacaktır.

SONUÇ

Rüzgârgülü Projesi; çocuk sağlığının iyileştirilmesi, eğitime katılımın artması, çocukların bilişsel kapasitelerinin artırılarak öğrenimin güçlendirilmesi, kadın istihdamının artması, yerel ekonomiye ve tarıma katkı yapılması, gelir eşitsizliği ve yoksulluğun azaltılması açısından çok önemli bir programdır. Devlet okullarında okuyan okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise seviyesinde eğitim gören **15 milyon çocuk** bu programdan yararlanacaktır. **Rüzgârgülü Projesi** ile çocukların şimdiye kadar yaşadığı diş sağlığı, ishal, kansızlık gibi hastalıklar **%10-20** arasında azalacaktır. Bu oran **230 bini okul öncesi, 1,9 milyonu ise okul çağında** olmak üzere toplam **2,3 milyon çocuğun** hastalıklardan kurtulacağı anlamına geliyor.

Rüzgârgülü Projesi'nin en büyük etkilerinden birisi ise okullaşma oranı ile eğitime olacaktır. Türkiye genelinde program sayesinde daha önce okula kaydolmamış yaklaşık **360 bin** çocuk okula kaydolacak, eğitim hayatlarına devam etme şansı elde edecektir. Çocukların günlük ihtiyacı olan besinleri alması çocukların bilişsel kapasitelerini ve öğrenme becerilerini artıracığı için bu durum eğitim başarılarını da artıracaktır. Okullarda ücretsiz yemek programının sunulduğu diğer ülkelerde çocukların eğitim kalitelerinin **%9 ile %10** arasında arttığı gözlemlenmiştir. Benzer bir senaryo ülkemiz için düşünüldüğünde; çocuklarımız PISA skorlarında matematikte **35'ten 17'ye**, dil bilgisi ve fen bilgisinde ise **33'ten 17'ye** yükselerek sıralamalarını iyileştireceklerdir. Uzun dönemde ise öğrencilerin becerilerinin gelişmesi verimlilik artışına sebep olacak ve bu da ilerleyen dönemlerde ciddi ekonomik kazançları beraberinde getirecektir.

Rüzgârgülü Projesi yalnızca çocuklarımıza değil, yetişkinlere de istihdam konusunda fayda sağlayacaktır. Zorunlu okul öncesi eğitim ile uygulandığı zaman **%73'ünde** kadınların istihdam edileceği **720 bin yeni iş**, yalnızca **Rüzgârgülü Projesi** uygulandığı zaman ise **303 bin yeni iş** yaratılacaktır. **Rüzgârgülü Projesi** sayesinde iş sahibi olmayan **her 100 kadından 1 tanesi** iş sahibi olabilecektir.

Rüzgârgülü Projesi istihdam sağladığı kadar yoksulluğu ve eşitsizliği de düzeltme potansiyeline sahiptir. Projenin uygulanmasıyla birlikte hanelere çocuk başına **yıllık 1.000 TL nakit yardıma** eş değer bir destek verilecektir. Bu da yoksulluk sınırı altında kalan hane sayısını ve gelir eşitsizliğini önemli ölçüde azaltacaktır. **Rüzgârgülü Projesi** sonrasında **tam 1,6 milyon kişi yoksulluktan kurtulacak, gelir eşitsizliği ise %1,6 oranında azalacaktır.**

Rüzgârgülü Projesi ile çocuklarımızın önce karınlarını sonrasındaysa bilim, kültür, sanat ve teknoloji ile akıllarını da doyuracak bir eğitim politikası uygulayacağız. Bunun için eğitim politikamız sabahdan akşama onlarca kez değiştirilmeyecek ve gerekirse partiler üstü olarak kapsayıcı bir biçimde yeniden tasarlanacaktır. Tekrar hatırlatmak gerekirse

İYİ Parti iktidarında; hiçbir çocuk sınıfına karnı aç girmeyecek, tüm çocuklarımız sağlıklı ve ücretsiz olarak beslenme hakkına sahip olacaktır.

iYI
PARTİ

